

Індивідуальне відпрацювання студента групи ФеС-21с, Бойка Кирила Романовича:

№1. Конспект та роздуми над текстом Сергія Кримського «Філософія – авантюра духу чи літургія смислу?»

Головні тези та думки автора:

- **Філософія як протиприродна наука:** На відміну від класичних наук, філософія не має чітко визначеного предмета, вона постійно переосмислює себе та свої можливості. Філософія протистоїть усталеним уявленням та нормам, вона ставить під сумнів загальноприйняті істини.
- **Антропологічний поворот у філософії:** Сучасна філософія все більше зосереджується на людині, її екзистенційних проблемах та граничних питаннях буття. Людина розглядається як протиприродний феномен, творець власної долі, що виходить за межі природного світу.
- **Філософія як літургія смислу та авантюра духу:** Філософія допомагає людині осмислити своє місце у світі, знайти сенс життя та подолати страх перед невідомістю. Водночас, філософія – це ризикований пошук істини, що виходить за межі раціонального пізнання.
- **Філософія та таємниці буття:** Філософія ставить вічні питання про буття, життя, смерть та пізнання. Вона не дає остаточних відповідей, а навпаки, відкриває нові горизонти для роздумів та пошуків.
- **Роль філософії у формуванні світогляду:** Філософія допомагає людині зрозуміти своє місце у світі, визначити свої цінності та пріоритети. Вона формує світогляд, що є основою для морального та духовного розвитку.

Мої міркування, спостереження та приклади:

- **Протиприродність філософії:** Ця теза Кримського мені імпонує. Справді, філософія часто йде врозріз із загальноприйнятими уявленнями та нормами. Вона змушує нас замислитися над тим, що ми вважаємо само собою зрозумілим, і подивитися на світ під іншим кутом. Наприклад, філософія екзистенціалізму ставить під сумнів традиційні цінності та сенс життя, пропонуючи людині самій створювати свою долю.
- **Антропологічний поворот:** Цей поворот у філософії є цілком закономірним. У сучасному світі, де технології розвиваються з неймовірною швидкістю, людина все частіше відчуває себе втраченою та самотньою. Філософія допомагає їй знайти опору в собі, зрозуміти свою унікальність та цінність.
- **Літургія смислу та авантюра духу:** Ці дві сторони філософії чудово доповнюють одна одну. Філософія не тільки дає нам втіху та надію, але й спонукає до пошуку нових знань та істин. Вона допомагає нам зрозуміти, що життя – це не тільки повсякденні турботи, але й захоплива подорож до самопізнання.
- **Таємниці буття:** Філософія не дає нам готових відповідей на вічні питання, але вона вчить нас ставити ці питання та шукати на них відповіді. Це постійний процес, що триває протягом усього життя. Наприклад, питання про сенс життя

не має однозначної відповіді, але кожна людина може знайти свій власний сенс, спираючись на власний досвід та цінності.

- **Роль філософії у формуванні світогляду:** Світогляд – це те, що визначає наше ставлення до світу та інших людей. Філософія допомагає нам сформувати світогляд, що ґрунтується на розумінні та співчутті. Вона вчить нас критично мислити та приймати зважені рішення.

Я вважаю, що філософія є невід'ємною частиною людського життя. Вона допомагає нам зрозуміти себе та світ навколо нас, знайти сенс життя та подолати труднощі. Філософія – це не тільки наука, але й мистецтво жити.

№2. Конспект та роздуми над інтерв'ю Карла-Густава Юнга про людську психіку та архетипи

Головні тези та думки Юнга:

- **Колективне несвідоме:** Юнг вводить поняття колективного несвідомого, яке є сховищем універсальних символів та образів, спільних для всього людства. Ці символи, або архетипи, виявляються у снах, міфах, казках та інших культурних проявах.
- **Архетипи:** Юнг виділяє кілька ключових архетипів, таких як Персона (соціальна маска), Аніма/Анімус (жіночий/чоловічий аспект психіки), Тінь (пригнічені аспекти особистості), Самість (цілісність психіки).
- **Індивідуація:** Це процес інтеграції всіх аспектів психіки, включаючи несвідомі, для досягнення цілісності та самореалізації. Індивідуація – це шлях до справжнього "Я".
- **Роль сновидінь:** Юнг вважає сни важливим джерелом інформації про несвідоме. Сни можуть допомогти нам зрозуміти свої приховані бажання, страхи та конфлікти.
- **Психотерапія:** Юнґіанська психотерапія спрямована на допомогу людині у процесі індивідуації. Вона використовує різні методи, такі як аналіз сновидінь, активна уява та інтерпретація символів.

Мої міркування, спостереження та приклади:

- **Колективне несвідоме:** Ця концепція Юнга мені здається дуже цікавою та перспективною. Вона пояснює, чому люди з різних культур можуть мати схожі сни, міфи та символи. Наприклад, образ героя, що бореться зі злом, зустрічається у багатьох культурах світу.
- **Архетипи:** Юнґіанські архетипи допомагають нам зрозуміти складність людської психіки. Вони показують, що ми не просто раціональні істоти, але й носії глибоких несвідомих сил. Наприклад, архетип Тіні може пояснити, чому ми іноді поведимося агресивно чи деструктивно.
- **Індивідуація:** Процес індивідуації – це важливий шлях до самопізнання та саморозвитку. Він допомагає нам стати більш цілісними та гармонійними

особистостями. Наприклад, інтеграція Тіні може допомогти нам прийняти свої темні сторони та використовувати їхню енергію у творчості.

- **Роль сновидінь:** Я згодна з Юнґом, що сни можуть бути цінним джерелом інформації про наше несвідоме. Вони можуть підказати нам, які проблеми ми ігноруємо, які бажання пригнічуємо, які страхи нас переслідують.
- **Психотерапія:** Юнґіанська психотерапія може бути ефективним методом для людей, які хочуть краще зрозуміти себе та вирішити свої внутрішні конфлікти. Вона допомагає нам розкрити свій потенціал та жити більш повноцінним життям.

№3. Конспект та роздуми над розмовою Анатолія Єрмоленка з сином про ідеї Імануїла Канта

Головні тези та думки Канта (через призму інтерпретації Єрмоленка):

- **Категоричний імператив:** Це моральний закон, який вимагає від нас діяти так, щоб наші вчинки могли стати загальним правилом для всіх. Кант вважає, що цей закон є безумовним та універсальним.
- **Трансцендентальний ідеалізм:** Це філософська позиція, згідно з якою наш розум активно конструює світ, який ми сприймаємо. Ми не можемо пізнати речі такими, якими вони є самі по собі, а лише такими, якими вони нам являються.
- **Свобода волі:** Кант вважає, що людина має свободу волі, але ця свобода обмежена моральним законом. Ми вільні вибирати свої вчинки, але ми повинні вибирати їх відповідно до категоричного імперативу.
- **Моральна відповідальність:** Ми несемо моральну відповідальність за свої вчинки, оскільки ми вільні їх вибирати. Навіть якщо наші вчинки зумовлені зовнішніми обставинами, ми все одно несемо за них відповідальність, оскільки ми могли вибрати інакше.

Мої міркування, спостереження та приклади:

- **Категоричний імператив:** Цей моральний закон Канта є дуже важливим орієнтиром для етичної поведінки. Він допомагає нам зрозуміти, що наші вчинки мають наслідки не тільки для нас самих, але й для інших людей. Наприклад, якщо ми вирішили обдурити когось, ми повинні замислитися, чи хотіли б ми, щоб всі люди обманювали один одного.
- **Трансцендентальний ідеалізм:** Ця філософська позиція Канта ставить під сумнів нашу здатність пізнати світ таким, яким він є насправді. Вона показує, що наше сприйняття світу залежить від нашого розуму та його категорій. Наприклад, ми сприймаємо час та простір як об'єктивні реальності, але Кант вважає, що це лише форми нашого сприйняття.
- **Свобода волі:** Кантівське розуміння свободи волі є дуже складним та суперечливим. З одного боку, він визнає, що ми маємо свободу вибору, з іншого боку, він стверджує, що ця свобода обмежена моральним законом. Це питання залишається відкритим для філософських дискусій.
- **Моральна відповідальність:** Кантівське розуміння моральної відповідальності є дуже суворим. Він вважає, що ми несемо відповідальність за всі свої вчинки,

навіть якщо вони зумовлені зовнішніми обставинами. Це може здатися несправедливим, але воно підкреслює важливість свободи волі та морального вибору.

Загалом, ідеї Канта є дуже складними та глибокими. Вони вимагають серйозного осмислення та рефлексії. Проте, вони можуть допомогти нам краще зрозуміти себе та світ навколо нас, а також стати більш моральними та відповідальними людьми.